

Державний вищий навчальний заклад
«Донецький національний технічний університет»
Кафедра економіки, обліку і оподаткування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи

С.В. Подкопаєв

« 09 » 09 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ДВП.1.2. ВПРОВАДЖЕННЯ І КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
У МЕНЕДЖМЕНТІ**

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень освіти: третій (освітньо-науковий)

Спеціальність

051 Економіка

(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма

Економіка

(назва освітньої програми)

Мова навчання: українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Впровадження і комерціалізація наукових досліджень у менеджменті» для аспірантів за спеціальністю 051 Економіка.

« 14 » 06 2020 року. – 8 с.

Розробники: Подлужна Н.О., д.е.н., доцент, зав. кафедри економіки, обліку і оподаткування

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки, обліку і оподаткування

Протокол № 12 від « 17 » 06 2020р.

Завідувач кафедрою кафедри економіки, обліку і оподаткування

« 17 » 06 2020р. (Подлужна Н.О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Протокол № 1 від. « 08 » 09 2020р.

« 08 » 09 2020р. Голова (Гришчук Я.О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація

Статус	Вибіркова	
Обсяг в кредитах ЄКТС	6	
Форма навчання	денна форма	заочна форма
Обсяг в годинах за навчальним планом, разом: в тому числі:	180	180
лекції:	32	16
практичні заняття:	16	8
лабораторні заняття:	-	-
семінари:	-	-
самостійна робота:	132	156
Форма підсумкового контролю	залік	

Передумови для вивчення дисципліни: менеджмент, маркетинг, інноваційний менеджмент, теорія і практика наукових досліджень.

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування у аспірантів комплексного розуміння процесів, механізмів та принципів впровадження і комерціалізації наукових досліджень у менеджменті.

В процесі вивчення дисципліни передбачається ознайомлення аспірантів з передовою зарубіжною та вітчизняною практикою в цій галузі, набуття знань щодо теоретичних та нормативних положень із впровадження та комерціалізації наукових результатів, опанування організаційно-економічного механізму комерціалізації наукових розробок, формування практичних навичок пошуку інформації про міжнародні програми і гранти, підготовки та подання проектних заявок до міжнародних програм, розробки стратегії управління процесом комерціалізації наукових розробок.

Розширення системи знань та компетенцій аспірантів щодо комерціалізації наукових досліджень, змісту та структури права інтелектуальної власності, організаційно-економічних механізмів комерціалізації науково-технічних розробок, структури майнових та немайнових прав на результати наукової діяльності, методів їх оцінки та захисту дозволить визначати фактори, що впливають на успіх їх комерціалізації інноваційних розробок, якісно обирати способи комерціалізації та сприятиме забезпеченню тривалих конкурентних переваг.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Дослідницькі здатності. Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, оцінки сучасних досягнень, вміння формулювати нові підходи задля рішення теоретичних та практичних задач у наукових дослідженнях.

ЗК 6. Управлінські здатності. Здатність працювати в умовах обмеженого часу та ресурсів, а також мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених задач. Здатність розробляти та управляти проектами.

Фахові компетентності:

ФК 1. Дослідницькі здатності в області економічних процесів. Здатність застосовувати знання для постановки і вирішення актуальних наукових задач, обґрунтування та використання відповідних методів дослідження розвитку економічних процесів в господарських системах держави та підприємств.

ФК 2. Дослідницькі здатності в області економічних процесів. Компетентність виконувати оригінальні дослідження та досягати поставленої мети задля генерації нових та вдосконалення існуючих досягнень у цій предметній області.

ФК 3. Технологічні здатності. Компетентність у використанні методів розрахунку, моделювання та проектування для розробки, оптимізації та реалізації проектів, що задовольняють регламентованим вимогам.

ФК 4. Технологічні здатності. Компетентність у використанні відповідного наукового обладнання та сучасних прогресивних технологій.

ФК 6. Здатність аналізу даних. Компетентність використовувати для автоматизації окремих управлінських операцій автоматизовані робочі місця (АРМ), САПРи, EDI, EDIFACT, експертні системи. Ефективно використовувати сучасні інформаційні технології та системи управління бізнес-процесами у виборі варіантів інноваційних рішень.

ФК 7. Здатність аналізу даних. Компетентність аналізувати результати існуючих та особисто отриманих експериментальних та теоретичних досліджень, які можуть бути великого обсягу та вимагати застосування потужних обчислювальних ресурсів.

ФК 8. Здатність аналізу даних. Здатність виконувати статистичну обробку великих об'ємів інформації з подальшим корегуванням і оптимізацією програми та методики натурних випробувань.

Програмні результати навчання:

РН 1. Використання інформаційних ресурсів, теоретичних та технічних методів, програмних засобів та комунікаційних технологій у науковій діяльності.

РН 5. Здатність робити огляд та пошук інформації в спеціалізованій літературі, використовуючи різноманітні ресурси: журнали, бази даних, он-лайн ресурси.

РН 6. Здатність підготувати та успішно захистити дисертаційну роботу на основі індивідуальних досліджень, а також використати (та визнати) результати інших членів наукової групи та/або інших наукових шкіл.

РН 7. Досягнення відповідних знань, розумінь та здатностей використання економіко-математичних методів та моделей аналізу даних на сучасному рівні.

РН 8. Обґрунтовувати способи адаптації економічних систем до зовнішніх дестабілізуючих впливів, розробляти принципи побудови досліджуваних систем і мереж, змістовно складати математичні моделі економічних процесів.

РН 10. Знати та розуміти сучасні методи підвищення ефективності та оптимізації якості функціонування економічних процесів в господарських системах держави та підприємств.

3. Засоби діагностики результатів навчання

Результати вивчення дисципліни оцінюються за допомогою наступних заходів:

- стандартизовані тести (для визначення рівня знань щодо базових категорій та правових аспектів комерціалізації результатів наукових досліджень);
- колоквиум (для діагностики знань щодо теоретичних та нормативних положень із впровадження та комерціалізації наукових результатів);
- презентація результатів виконаних завдань (для оцінювання якості опанування організаційно-економічного механізму комерціалізації наукових розробок);
- доповідь (для оцінювання умінь розробки стратегії управління процесом комерціалізації наукових результатів);
- залік (для визначення рівня розуміння процесів, механізмів та принципів впровадження і комерціалізації наукових досліджень у менеджменті в комплексі).

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань аспіранта здійснюється за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів, які отримують аспіранти денної форми навчання:

Поточний контроль								Максимальний бал, що повинен набрати аспірант	Форма контролю
Пр. 1	Пр. 2	Пр. 3	Пр. 4	Пр. 5	Пр. 6	Пр. 7	Пр. 8		
10	12	12	12	12	12	15	15	100 балів	Залік

Розподіл балів, які отримують аспіранти заочної форми навчання:

Поточний контроль				Максимальний бал, що повинен набрати аспірант	Форма контролю
Пр. 1	Пр. 2	Пр. 3	Пр. 4		
25	25	25	25	100 балів	Залік

Шкала оцінювання

Оцінка за національною шкалою	
за 100-бальною шкалою	для заліку
90 – 100	зараховано
74-89	
60-73	
0-59	не зараховано

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Основні теми дисципліни

Тема 1. Теоретичні засади комерціалізації результатів наукових досліджень

Економічна природа наукових продуктів та необхідність їхньої комерціалізації. Прийняття рішень щодо комерціалізації винаходів та ноу-хау. Механізми впровадження винаходів у серійне виробництво та використання

Тема 2. Сфери застосування комерціалізації: наука, інтелектуальна власність, технології, менеджмент

Особливості комерціалізації в науці. Процес комерціалізації інтелектуальної власності. Формування трансферу технологій, взаємозв'язок між трансфером і комерціалізацією технологій.

Тема 3. Правові аспекти комерціалізації наукових досліджень

Охоронні права. Нормативно-правове забезпечення комерціалізації наукових досліджень. Оформлення прав інтелектуальної власності.

Тема 4. Процеси комерціалізації наукових досліджень в університеті

Особливості результатів наукових досліджень в університеті. Складові процесу комерціалізації наукових досліджень в університеті. Модель комерціалізації результатів

наукових досліджень закладами вищої освіти України. Впровадження результатів наукових досліджень в практичну діяльність.

Тема 5. Процеси комерціалізації наукових досліджень на підприємстві

Середовище комерціалізації наукових досліджень на підприємстві. Механізми комерціалізації наукових досліджень на підприємстві. Проблема комерціалізації результатів наукових та промислових досліджень.

Тема 6. Комерціалізація трансферу технологій

Особливості трансферу технологій. Процес комерціалізації інноваційної продукції.

Тема 7. Специфіка комерціалізації наукових досліджень у менеджменті

Комерційна зрілість наукових досліджень. Управління комерціалізацією наукових досліджень та передача майнових прав.

Тема 8. Теоретичні та науково-практичні аспекти забезпечення комерціалізації наукових розробок у менеджменті.

Формування системи управління комерціалізацією наукових досліджень. Механізм забезпечення комерціалізації наукових розробок у менеджменті.

Тема 9. Аналіз середовища комерціалізації науково-технічних розробок

Алгоритм аналізу середовища комерціалізації науково-технічних розробок. Розвиток механізмів комерціалізації науково-технічних розробок

Тема 10. Модель комерціалізації результатів наукових досліджень

Наукові та прикладні засади функціонування моделей комерціалізації результатів наукових досліджень. Організація комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок, механізму їх комерціалізації.

Тема 11. Механізми впровадження та комерціалізації результатів наукових розробок

Умови впровадження та комерціалізації результатів наукових розробок. Механізми стимулювання комерціалізації досліджень і розробок

Тема 12. Використання маркетингових засобів для комерціалізації результатів наукових досліджень

Особливості використання засобів маркетингу для комерціалізації результатів науково-технічних досліджень вищих навчальних закладах", їх проблеми, причини виникнення, а також методи для запобігання.

Тема 13. Визначення ефективних способів комерціалізації наукових досліджень

Вибір об'єктів інтелектуальної власності для їх комерціалізації. Основні способи комерціалізації наукових досліджень. Застосування інструментів інвестиційного аналізу для оцінки економічної доцільності комерціалізації наукових досліджень

Тема 14. Досвід ЄС у комерціалізації результатів наукових досліджень

Досвід освоєння та використання комерціалізації результатів наукових досліджень за кордоном. Особливості розвитку інноваційної інфраструктури у розвинутих країнах. Міжнародні програми і гранти як джерела фінансування наукових досліджень. Рамкові програми науково-технічного розвитку Європейського Союзу.

Тема 15. Аналітичне забезпечення вибору напрямків комерціалізації знань

Прогнозування розвитку інноваційних технологій. Пошук і відбір інноваційних ідей для комерціалізації та трансферу. Пошук комерційно життєздатних технологій.

Тема 16. Стратегія управління процесом комерціалізації наукових розробок

Стратегії комерціалізації нових технологій

5.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна
1	Правові аспекти комерціалізації наукових досліджень	2	2
2	Теоретичні та науково-практичні аспекти забезпечення комерціалізації наукових розробок у менеджменті	2	-
3	Аналіз середовища комерціалізації науково-технічних розробок	2	-
4	Модель комерціалізації результатів наукових досліджень	2	2
5	Механізми впровадження та комерціалізації результатів наукових розробок	2	2
6	Визначення ефективних способів комерціалізації наукових досліджень	2	-
7	Аналітичне забезпечення вибору напрямків комерціалізації знань	2	-
8	Стратегія управління процесом комерціалізації наукових розробок	2	-
Усього годин		16	8

5.3. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття з дисципліни «Впровадження і комерціалізація наукових досліджень у менеджменті» не плануються

5.4. Індивідуальні та/або групові завдання

Індивідуальні завдання з дисципліни «Впровадження і комерціалізація наукових досліджень у менеджменті» не плануються

6. Література

6.1. Основна

1. Інструменти та методи комерціалізації інноваційної продукції: монографія / за ред. д.е.н., проф. Ілляшенка С.М., к.е.н., доц. Біловодської О.А. Суми: Триторія, 2018. 382 с.
2. Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С., Ілляшенко Н. С. Методичне забезпечення комерціалізації інновацій. Управління комерціалізацією інноваційної продукції: монографія / заг. ред.: С. М. Ілляшенко, О. А. Біловодська. Суми, 2019. Розд. 3.1. С. 152-158.
3. Коваль І. Ф. Комерціалізація прав інтелектуальної власності: навч. посіб. Київ, 2018. 271 с.
4. Косенко О. П. Комерціалізація інтелектуально-інноваційних технологій: монографія. Харків, 2015. 599 с.
5. Філіппова С. В., Башинська І. О., Ковтуненко Ю. В. Документальне забезпечення поетапного аналізу процесу комерціалізації науково-дослідної діяльності ВНЗ: монографія / Донецьк, 2012. 181 с.
6. Ch. K. Georgiadis, E. Stiakakis, A. Ravi Ravindran (2011). Editorial for the special issue: Digital Economy and E-commerce Technology. DOI 10.1007/s12351-011-0122-6

6.2. Допоміжна

1. Башинська І. О., Поповенко Н. С. Теоретичні основи розробки та комерціалізації механізму просування на ринок нових товарів виробничих підприємств: монографія. Донецьк: Ноулідж. 2012. 190 с.
2. Вірченко В.В. Інтелектуальна власність: теоретичні витoki та економічні імперативи розвитку: монографія. Київ, 2018. 488 с.
3. Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С. Маркетинговий супровід комерціалізації інноваційної продукції підприємств. *Інфраструктура ринку: електрон. наук.-практ. журн.* 2020. Вип. 40. С. 447-453.
4. Полякова О.М. Комерціалізація наукових розробок: проблеми, підходи, оцінка економічної ефективності. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2015. № 52. С. 136-141.
5. Чугрій Н. А. Комерціалізація інтелектуальної власності як необхідна умова інноваційного розвитку підприємства. *Причорноморські економічні студії*. 2017. Вип. 17. С. 137-141.
6. Інтелектуальна власність: навчальний посібник / Під ред. В.П. Мартинюка. Тернопіль, 2015. 360 с.

6.3. Методична

1. Методичні рекомендації з комерціалізації розробок, створених в результаті науково-технічної діяльності / Наказ Державного комітету України з питань науки, інновацій та інформатизації 13.09.2010 № 18. URL: <https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=10&ved=2ahUKEwi69bfe96XmAhUNAxAIHdmnCpAQFjAJegQICRAC&url=https%3A%2F%2Fmon.gov.ua%2Fstorage%2Fapp%2Fmedia%2Finnovatsii-transfer-tehnologiy%2F2019%2F02%2F06%2F1metodichni-rekomendatsii-z-komertsializatsii-rozrobok-stvorenikh-v-rezultati-naukovo-tekhnichnoi-diyalnosti.docx&usg=AOvVaw05rz0vDI2Em4pryQe25hbl>

7. Інформаційні ресурси

1. Державна служба інтелектуальної власності України [on-line]. URL: <https://regulation.gov.ua/catalogue/regulators/id48/functions>
2. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади [On-line]. URL : <https://www.kmu.gov.ua>
3. Наукова та інноваційна діяльність України : статистичний збірник / Державна служба статистики України. Київ: Державна служба статистики України, 2019 [On-line]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Офіційний портал Верховної Ради України [On-line]. URL : <https://rada.gov.ua>